

Uchwała Nr VI/35/19
Rady Gminy Korytnica
z dnia 22 marca 2019 r.

w sprawie przyjęcia 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

Działając na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) Rada Gminy w Korytnicy uchwala co następuje:

§1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019–2021, który stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Korytnica.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Tarapata

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny. Ponadto zgodnie z art. 179 ust. 2 ww. ustawy Rada Gminy biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny uchwała gminne programy wspierania rodziny. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 jest zasadne.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr VI/35/19
Rady Gminy w Korytnicy
z dnia 22 marca 2019 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019 – 2021

Korytnica 2019

I. WSTĘP

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny, którym często towarzyszy problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy zagrożenie bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, kuratorów, policji.

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu. Dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. Działania władz państwowych i samorządowych w takich sytuacjach określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem w pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze

środowiskiem. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się rodzinę, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami.

II ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2019-2021. Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działanie mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny będzie osiągnana w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu oraz pracę z dziećmi i ich rodzicami w ich środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym.

Celem działań jest zapobieganie powstawaniu sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo-wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

III ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny z terenu gminy Korytnica przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem,

problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą.

IV CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi, zagrożonych bezradnością.

Zadania:

- Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, znajdującym się w trudnych warunkach materialnych;
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu;
- Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki;
- Pomoc finansowa w formie zasiłków;
- Współorganizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin;
- Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym;
- Współpraca z organizacjami z poza terenu gminy Korytnica zajmującymi się pomocą rodzinie.

2. Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

Zadania:

- Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym;
- Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych;
- Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom;
- Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci;

- Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia asystenta rodziny;
- Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny;
- Finansowanie szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

3. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zadania:

- Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych;
- Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych;
- Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.

4. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Zadania:

- Opracowanie i wdrażanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci;
- Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie;
- Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi;
- Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny;
- Organizowanie szkoleń dla asystenta rodziny.

5. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadania:

- Utrzymanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego.

6. Poprawa bezpieczeństwa rodziny.

Zadania:

- Współpraca z Policją;
- Kontrola sprzedaży alkoholu i papierosów dzieciom i młodzieży do lat 18;

- Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie;
- Podejmowanie interwencji w sytuacjach w których występuje problem przemocy;
- Opracowanie i realizacja indywidualnych planów pomocy dla rodzin dotkniętych problemem przemocy.

V REALIZACJA PROGRAMU

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korytnicy przy udziale:

- 1) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Korytnicy;
- 2) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Korytnica;
- 3) Policji;
- 4) Placówek Oświatowych;
- 5) Placówek służby zdrowia;
- 6) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie;
- 7) Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Węgrowie;
- 8) Sądu Rejonowego w Węgrowie.

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

Program jest zobowiązaniem samorządu gminy i jego jednostek do realizacji przyjętych celów, a także ma za zadanie stymulować do ukierunkowanych działań na rzecz dziecka i rodziny.

VI PRZEWIDYWANE EFEKTY

- stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- ograniczenie szerzenia się patologii,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin,
- ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji,
- ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

VII OCENA UWARUNKOWAŃ EFEKTYWNEJ REALIZACJI PROGRAMU – ANALIZA SWOT

Mocne strony:

- Doświadczona kadra pomocy społecznej;
- Pozytywny stosunek samorządu do spraw społecznych;
- Aktywnie działający Zespół Interdyscyplinarny i GKRPA;
- Wsparcie asystenta rodziny.

Słabe strony:

- Brak poradnictwa rodzinnego;
- Niedostateczna wiedza mieszkańców dotycząca funkcjonowania punktów specjalistycznych;
- Wzrastająca liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej;
- Wysoko stopa bezrobocia;
- Brak aktywności klientów pomocy społecznej do tworzenia grup samopomocowych.

Szanse:

- Wzmacnianie zaangażowania i aktywności społeczności lokalnej;
- Rozwój współpracy różnych instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny;
- Powstanie nowych form pracy z rodziną;
- Stworzenie sprawnego systemu koordynacji działań i współpracy instytucji działających na rzecz rodziny.

Zagrożenia:

- Wysoki poziom bezrobocia;
- Środki finansowe nieproporcjonalne do ilości zleczanych zadań;
- Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej;
- Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne;
- Przemiany współczesnej rodziny – rozluźnienie więzi emocjonalnych, degradacja wartości i funkcji rodziny;
- Pokoleniowe powielanie błędów wychowawczych;
- Cywilizacyjne problemy dotyczące rodziny: obniżenie wieku inicjacji seksualnej, alkoholowej, narkotykowej wśród młodzieży, błędy żywieniowe;
- Zagrożenia płynące z Internetu;

- Starzejące się społeczeństwo;
- Eurosieroctwo.

VIII FINANSOWANIE

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX MONITORING I EWALUACJA

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korytnicy. Gminny Program Wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych. Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Janusz Tarapata